

Założenia do projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Szczecin na lata 2021-2025

Uznając wagę dziedzictwa kulturowego zarówno dla przeszłości, teraźniejszości jak i przyszłości Szczecina oraz jego rolę w budowaniu tożsamości wspólnoty samorządowej, a także traktując dziedzictwo jako istotny czynnik stymulujący rozwój kapitału społecznego formułuje się następujące założenia programowe do opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2021-2025, które podaje się pod konsultacje społeczne.

Główne założenia programowe koncentrować się będą wokół następujących priorytetów:

I. IDENTYFIKACJA:

- Uwzględnienie analiz ilościowych i jakościowych dotyczących stanu zasobu zabytkowego miasta – dot. stanu władania nieruchomości zabytkowych oraz zagrożeń związanych ze stanem zachowania lub stanem funkcjonalnym zabytków wpisanych do rejestru zabytków;
- Współpraca z wojewódzkim konserwatorem zabytków w zakresie polityki dotyczącej wpisów do rejestru zabytków na terenie miasta Szczecin;
- Bieżąca weryfikacja zasobu Gminnej Ewidencji Zabytków:
 - wytypowanie wartościowych układów urbanistycznych i ruralistycznych do ujęcia w GEZ;
 - wytypowanie obiektów architektury powojennego modernizmu do ujęcia w GEZ;
 - bieżące monitorowanie zasobu GEZ – waloryzacja zabytków pod kątem wyłączeń lub planowanych włączeń;
- Próba identyfikacji zasobów dziedzictwa niematerialnego miasta;

II. INFORMACJA:

- Tworzenie ogólnodostępnej bazy danych dotyczących zasobów zabytkowych miasta w oparciu o istniejące bądź nowoprojektowane narzędzia informatyczne systemu informacji geograficznej (*geographic information system, GIS*) – kompletna warstwa dotycząca zabytków oraz form ochrony konserwatorskiej;
- Uporządkowanie struktury biuletynu informacji publicznej Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków;

- Wyprzedzające kampanie informacyjne dot. ogólnomiejskich projektów realizowanych w obszarze ochrony zabytków i opieki nad zabytkami – spotkania informacyjne dot. miejskich dotacji itp.

III. INTEGRACJA:

- Uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego łącznie z uwarunkowaniami ochrony zabytków i równowagi ekologicznej:
 - waloryzacja oraz wykorzystanie zasobów zabytkowych zintegrowanych z obszarami przyrodniczo wartościowym: Dolina Siedmiu Młynów, Puszcza Bukowa, zabytkowe parki miejskie i podworskie, Cmentarz Centralny, zabytkowe nieczynne cmentarze;
- Wspieranie działań związanych z rewitalizacją obszaru Starego Miasta – projekt „Cztery place Starego Miasta” (przebudowa placu Orła Białego, wykonanie kopii fontanny Orła Białego, badania archeologiczno-architektoniczne na terenie Rynku Nowego i rewitalizacja placu, oznakowanie miejsc historycznych – budynków i miejsc nieistniejących w przestrzeni);
- Koordynacja z jednostkami organizacyjnymi Urzędu oraz jednostkami organizacyjnymi Gminy Miasto Szczecin zadań w zakresie nadzoru nad właściwym zabezpieczeniem i utrzymaniem zabytków oraz prowadzeniem działań inwestycyjnych w stosunku do zabytków stanowiących własność Miasta oraz w zakresie sporządzania i aktualizacji dokumentów strategicznych związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami – audyt wewnętrzny i wypracowanie procedur w tym zakresie;
- Udział MKZ w kształtowaniu polityki zagospodarowania przestrzennego na obszarach i przy zabytkach objętych ochroną konserwatorską i przy zabytkach ujętych w GEZ;
- Wspomaganie procesu rewitalizacji we współpracy z Biurem Architekta Miasta;
- Współpraca z Biurem Partnerstwa Publiczno-Prywatnego – wskazanie obiektów zabytkowych, których potencjał wskazuje na możliwość wykorzystania formuły PPP;
- Współpraca z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w zakresie nadzoru nad stanem zachowania zabytków – przygotowanie szkolenia w tym zakresie;

IV. PARTYCYPACJA:

- Promowanie i doradztwo projektów do Szczecińskiego Budżetu Obywatelskiego dotyczących obiektów zabytkowych i zabytkowych obszarów w ramach Akademii SBO;
- Wspieranie lub powierzanie zadań w obszarze dziedzictwa kulturowego w ramach otwartego konkursu ofert lub tzw. „małych grantów”;
- wzajemne wykorzystywanie wiedzy profesjonalistów pracujących w administracji publicznej i organizacjach;
- Wykształcenie forum stałej współpracy MKZ z NGO-sami – rodzaj rady społecznej;
- Sygnalizacja społeczna zagrożeń w obszarze ochrony zabytków;
- Współpraca w typowaniu lokalnych zasobów zabytków do ujęcia w Gminnej Ewidencji Zabytków;
- Projekt modelowej współpracy pomiędzy organem administracji konserwatorskiej, właścicielem zabytku a organizacją pozarządową na przykładzie dawnej Cegielni Lindego na Stołczyźnie;
- Wypracowanie procedur związanych z inwentaryzacją i porządkowaniem zabytkowych cmentarzy;
- Diagnoza potrzeby powołania społecznych opiekunów zabytków;

V. REAGOWANIE:

- Monitoring stanu zachowania zabytków – plan kontroli rocznych
- Identyfikacja zagrożeń i powiązanie z narzędziami wynikającymi z kontroli zarządczej
- Raporty z jednostek dot. stanu zachowania i przeznaczenia zabytków będących własnością GSM – zabezpieczenie, komercjalizacja,

VI. WSPIERANIE:

- System miejskich dotacji;
- Konkurs miasta na najlepszą konserwację np. kamienic
- Wspieranie wydziałów merytorycznych UM i jednostek GSM – działanie projektowe, również w procesie konsultacji inwestycji miejskich z wkz;

VII. POLULARTYZACJA:

- Willa Lentza - współpraca merytoryczna w dziedzinie popularyzacji dziedzictwa kulturowego miasta;
- Projekt „Ślady starego miasta” – badania archeologiczne-architektoniczne na obszarze
- Konsultacje merytoryczne BMKZ w zakresie tworzenia i zarządzania informacją oraz produktami turystycznymi związanymi z zabytkami i turystyką kulturową;
- Projekt „Cmentarze dawnego Szczecina” – wyodrębniony z systemu SIM projekt oznakowania historycznych nekropolii na terenie Miasta Szczecin;
- Przygotowanie założeń do projektu szlaków kulturowych dot. architektury i urbanistyki modernistycznej, dzielnic willowych (Łękno i Pogodno);
- Projekty edukacyjne i popularyzatorskie.